

Espoo	Kirjaamo
Esbo	Registratur
Samp. Ant.	08 - 11 - 2021
No	klo.
Nr	kl.

Espoon kaupunginhallitukselle

Oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen konsernijaoston 11.10.2021 kokouksessaan tekemään päätökseen, joka koski **Espoon Asunnot Oy:n (jäljempänä EA Oy) hallituksen jäsenten, henkilökohtaisten varajäsenten, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan nimittämistä sekä heille maksettavaa palkkiota**. Liite 1. konsernijaoston pöytäkirja

Vaatimukset:

Kaupunginhallituksen on oikaistava päätöstä lain ”yhteishallinnosta vuokrataloissa” mukaiseksi siten, että suoritetun asukasedustajien vaalin tulosta noudatetaan ja toiseksi eniten ääniä saanut Mia Saarelma valitaan toiseksi asukasjäseneksi yhtiön hallitukseen ja hänen varajäsenekseen valitaan neljänneksi eniten ääniä saanut Yrjö Lyytinen.

Mikäli Mia Saarelma olisi jostain syystä kieltäytynyt ottamasta vastaan Espoon Asunnot Oy:n hallituspaikkaa, se olisi ollut ainoa mahdollisuus jättää Mia Saarelma valitsematta hallitukseen. Jos hän olisi kieltäytynyt, hänen sijastaan olisi hallitukseen tullut valita kolmanneksi eniten ääniä saanut Pirkko Saarnio ja hänen varajäseneksi viidenneksi eniten ääniä saanut Markus Hirvasjärvi. Nea Fagerrothin varajäseneksi olisi silloin tullut valita neljänneksi eniten ääniä saanut Yrjö Lyytinen.

Mia Saarelma eikä Pirkko Saarnio ole kieltäytynyt tulla valituksi yhtiön hallitukseen, eikä ole edes väitetty, että jompi kumpi tai molemmat eivät olisi vaalikelpoisia asukasjäseninä yhtiön hallitukseen. Hallituksen jäsenen voi ennen toimikauden päättymistä erottaa se, joka on hänet valinnut.

Kaupunginhallituksen tulee oikaista konsernijaoston päätös asukkaiden hallitusjäsenten vaalien, yhtiön sääntöjen, osakeyhtiölain ja lain yhteishallinnosta vuokrataloissa mukaiseksi.

Liite 2. EA Oy:n Yhtiöjärjestys

Liite 3. EA Oy:n hallituksen asukasjäsenten vaalien 25.5.2021 tulos ja vaalityöryhmän pöytäkirja.

Liite 4. Laki yhteishallinnosta vuokrataloissa, sovetluvut osat

Liite 5. Julkisuuslaki 24 § 3.mom

Perustelut:

Päätös ei vastaa yhtiön asukkaiden keskudestaan suorittaman valinnan tulosta. Päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja menee konsernijaoston päätösvaltaa ulommaksi. Päätös sisältää harkintavallan väärinkäyttöä, poikkeaa tasapuolisuuden vaatimuksesta ja rikkoo lakia yhteishallinnosta vuokrataloissa ja se on tehty myös vastoin osakeyhtiölakia. Asianosaisia ei ole kuultu eikä kerrottu aikeista ennen päätöksentekoa. Päätöksestä puuttuu kunnalliselta päätökseltä vaadittavat perustelut ja se on muutoinkin laiton.

1. Asukasvaalit

Espoon Asunnot Oy:n yhtiöjärjestyksen 5 § kuuluu seuraavasti:

HALLITUS

Yhtiöllä on hallitus, johon kuuluvat yhtiökokouksen valitsevat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja viisi muuta jäsentä sekä näille kaikille valitut henkilökohtaiset varajäsenet. Hallituksen jäsenistä kaksi sekä näiden varajäsenet **valitaan** yhtiön asukkaiden keskuudestaan **nimeämistä ehdokkaista**.

Espoon Asunnot Oy:ssä on keväällä pidetty lain yhteishallinnosta vuokrataloissa mukaisesti asukasvaalit asukkaiden edustuksesta yhtiön hallituksessa. Vaalien tulos on ollut:

1. Nea Fagerroth 53 ääntä,
2. Mia Saarelma 31 ääntä,
3. Pirkko Saarnio 17 ääntä (arvottu)
4. Yrjö Lyytinen 17 ääntä. (arvottu)

Päätös on siltä osin lainvastainen, kun edellä esitetystä vaalituloksesta on poikettu. Sovellutetuista laista tai yhtiön säännöistä ei ole löydettävissä säännöstä tai poikkeamistapaa asukasvaalien tuloksen muuksi muuttamisesta. Hallituksen jäsenen voi ennen toimikauden päättymistä erottaa vain se, joka on hänet valinnut (nimennyt).

2. Päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä

Osakeyhtiölain mukaan hallituksen jäsenet valitsee yhtiökokous, ellei valinta yhtiöjärjestyksen mukaan kuulu hallintoneuvoston tai muun tahon tehtäväksi. Espoon Asunnot Oy:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiöllä ei ole hallintoneuvostoa, eikä hallituksen valintaa ole annettu muun tahon

tehtäväksi. Konsernijaosto ei suoraan voi valita yhtiölle hallitusta, vaan sen tekee yhtiökokous, kuten tähänkin saakka. Päätös on tästä syystä syntynyt virheellisessä järjestyksessä.

EA Oy:n toimitusjohtaja Jaakko Kammonen on postitoimistona toimimisen sijaan ryhtynyt valmistelemaan asukasjäsenten valintaa konsernijaostolle. Hän on 10 päivää ennen jaoston kokousta tekaistuvin syin tehnyt rikosilmoituksen Mia Saarelmasta ja todennäköisin syin yllyttänyt alaisiaan ja kumppaneitaan tekemään sanoin. Itse tekemänsä syyn perusteella hän on ryhtynyt, asukasvaaleista poiketen, asukaiden esittämien hallitusjäsenten valinnan estämiseen ja uudelleen järjestelemiseen.

Poliisilta saatujen tietojen mukaan tutkintapyyntö on tehty työsuojelunäkökannalta, joka on työnantajan ja työntekijän välinen asia, eikä koske luottamushenkilönä toimivaa Saarelmaa. Rikosilmoistusten aiheita ovat ilkivalta ja vainoaminen, jotka realisoituna voisivat pahimmillaan johtaa sakkorangastukseen.

Ne liittyvät sähköpostikirjeenvaihtoon yhtiön ja asukasedustajan välillä. Saarelma on julkistanut sähköpostinsa, eikä niissä ole havaittavissa tällaista aihepiiriä, vaan tavanomaista viestintää asukasedustajan ja yhtiön sekä muiden toimijoiden välillä, ei rikosta. Kun ottaa huomioon rikos- ja ja tutkintapyyntöilmoitusten tekoajat, 10 ja 7 päivää ennen konsernijaoston kokousta ja aiheet, on selvää, että niiden tarkoitus on pelkästään ollut mustamaalata ja haitata Saarelman oikeutettua valintaa yhtiön hallitukseen.

Kammonen ei myöskään ennen konsernijaoston kokousta ole toimittanut asukkaiden vaalityöryhmän pöytäkirjaa kaupungille ja konsernijaostolle, josta oikeus ja totuus olisi selvinnyt. Saarelman julkisena vihemiehenä ja omista toimistaankin jääviksi tullut Kammonen on toiminut esteellisenä, ylittänyt toimivaltuutensa sekä käyttänyt harkintavaltansa väärin.

3. Päätös ylittää Kammosen ja konsernijaoston päätösvallan

Konsernijaoston olisi siitä huolimatta, ettei asukasvaalien tulosta oltu näytetty jaostolle, eikä esityslistassa ollut minkäänlaista mainintaa siitä, että päätösesitys poikkeaa asukasvaalien tuloksesta, tullut selvittää asia pöydälle panemalla seuraavaan kokoukseen ja saatuaan selvityksen asian oikeasta laidasta, muuttaa esitys vaalien tuloksen mukaiseksi. Myöskään konsernijaostolla ei ole ollut oikeutta syrjäyttää lakia yhteishallinnosta vuokratiloissa jättämällä Saarelma nimittämättä hallitukseen. Jaosto on näin ylittänyt toimivaltansa ja käyttänyt harkintavaltansa muuhun kuin se on ollut käytettävissä. Päätös on siten oikaistava ja Saarelma nimettävä hallitukseen.

Asukasvaalien tuloksen ja konsernijaoston manipulointi ei kuulu Kammosen päätös- eikä harkintavaltaan, vaan hänen asemansa tässä tapauksena on ainoastaan postitoimistona toimiminen puuttumatta millään tavalla vaalituloksen sisältöön. Kammonen on myös tietoisesti ja tarkoituksella rikkonut tiedotusvelvollisuuttaan salaamalla aiheensa tutkimuspyyntönsä jättämisen lähes 2 kuukautta. Siten asianosaiset saivat tiedon vasta, kun asia oli jo menossa konsernijaostoon päätettäväksi ja reagointiaika jäi aivan liian lyhyeksi.

4. Päätös rikkoo lakia yhteishallinnosta vuokratuloissa ja yhtiöjärjestystä

Lain mukaan asukkaat valitsevat keskenään asukasedustajat hallitukseen nimettäväksi. Yhtiöllä eikä kaupungilla ole oikeutta muuttaa näiden asukkaiden luottamushenkilöiden vaalien tulosta tai vaihtaa jäseniä hallitukseen nimettäväksi.

5. Päätöksestä puuttuu kunnalliselta päätökseltä vaadittavat perustelut

Kuntalain mukaan konsernijaoston esityslistassa päätöksen tueksi tai viimeistään päätöksessä tulee olla perustelut, miten ja miksi kyseiseen päätökseen on päätytty. Tällaisia ei löydy esityslistasta eikä kokouksen pöytäkirjasta. Jos vedotaan taustalla mahdollisesti oleviin salassapidettäviin asioihin tai asiakirjoihin, ne on kerrottava esityslistassa ja päätöksessä sekä ilmoitettava, minkä lain ja pykälän nojalla ne olisi julistettu salaisiksi. Salaiseksi julistaminen ei tarkoita, että asia tosiasiaa olisi julkisuuslain mukaan salattava osin tai kokonaan.

Poliisi on ehdollisesti julistanut tutkinnallisesti salatuksi sen, mikä voi vaikeuttaa tutkintaa, mutta ei sitä, mikä ei vaaranna rikoksen selvittämistä tai ei aiheuta vahinkoa tai kärsimystä osallisille. Kaupungin valmistelu on salannut myös oman näkemyksensä ja perustelunsa Saarelman jättämiseksi valitsematta, vaikka se ei vaaranna tutkintaa eikä täytä julkisuuslain edellytyksiä salaamiselle, eikä se muutoinkaan ole pätevä. Salaiseksi julistavan tahon tulisi perustella, päivätä ja allekirjoittaa julistaminen päätökseksi, ennen kuin se voi astua voimaan ja siihen voi hakea muutosta. Tämä puute on oikaistava.

6. Asianosaisten kuuleminen

Jos on ollut tarkoitus erottaa tai estää Saarelman tai Saarnion nimittämistä hallitukseen, heitä ja asukkaiden vaalitoimikuntaa olisi etukäteen pitänyt kuulla asiassa. Kun näin ei ole tapahtunut, päätös on myös tältä osin syntynyt virheellisessä järjestyksessä.

7. Päätös on muutoinkin laiton

Päätös on muutoinkin lainvastainen. Tilanteessa, jossa toiseksi eniten asukasääniä saanut Saarelmaa ei esitetty valittavaksi, hänen tilalleen olisi tullut nostaa kolmanneksi äänestyksessä valituksi tullut Pirkko Saarnio, eikä neljännelle sijalle jäänyttä Yrjö Lyytistä. Tässäkin tapauksessa Kammonen on käyttänyt harkintavaltaansa väärin ja on ylittänyt toimivaltuutensa nostaessaan Lyytisen Saarnion edelle. Lyytinen on Kammoselle mieleisempi vaihtoehto kuin Saarnio, ja hän on siten sekoittanut omia henkilökohtaisia toiveitaan lopputulokseen. Asia on kaupunginhallituksessa oikaistava.

Espoossa 4.11.2021

LIITTEET:

Liite 1. Konsernijaoston pöytäkirja 11.10.2021 § 73

Liite 2. EA Oy:n Yhtiöjärjestys

Liite 3. EA Oy:n hallituksen asukasjäsenten vaalien 25.5.2021 tulos ja vaalityöryhmän pöytäkirja.

Liite 4. Laki yhteishallinnosta vuokrataloissa

Liite 5. Julkisuuslaki 24 § 3 mom.

